

SPOLOČNÉ ABSENČNÉ VÝPOŽIČKY A PREMENA EKONOMICKEJ ŠTUDOVNE

PhDr. Slávka Beracková

V priebehu roka 2023 zrealizovala Univerzitná knižnica Univerzity Mateja Bela (UMB) prvú etapu **centralizácie absenčných výpožičiek** s cieľom vytvoriť pracovisko s rýchlym a jednoduchým prístupom ku knižničnému fondu a najnovším titulom, s komplexnými výpožičnými službami a technológiami, ktoré umožnia vyzdvihnúť si elektronicky vyžiadané knihy aj mimo otváracích hodín pracoviska – samoobslužne a ktoré zjednodušia návrat vypožičaných dokumentov na jedno miesto. Druhým dôvodom bolo zabezpečiť podmienky na zavádzanie ďalších doplnkových služieb uľahčujúcich používateľom prístup k tlačným aj elektronickým informačným zdrojom a zvyšujúcim kvalitu a rozsah poskytovaných služieb. Zmeny v knižničnom fonde a v službách sa najvýraznejšie dotkli dvoch pracovísk univerzitnej knižnice – Referátu absenčných výpožičiek a Ekonomickej študovne.

Presunu absenčného fondu Ekonomickej študovne do nových skladových priestorov Referátu absenčných výpožičiek na Tajovského 40 predchádzala obsahová previerka fondu a dôkladná analýza jeho využívania na oboch pracoviskách. Vyradené knihy sme ponúkli iným knižniciam a našim používateľom. Nové skladové priestory vznikli úpravou kancelárskych priestorov. Počas deviatich mesiacov pracovníci knižnice realizovali práce spojené s presunom fondu. Týkali sa najmä preraďovania a preznačovania dokumentov v knižnično-informačnom systéme a v samotných dokumentoch. Presúvali sa knihy, nábytok, nastali aj personálne zmeny. Do mimoriadnych akcií spojených s presunom a uložením kníh sa rôznou mierou zapojili všetci pracovníci knižnice a dobrovoľníci.

Okrem absenčného fondu, do ktorého pribudlo viac ako 13 tisíc kníh z oblasti ekonomiky a financií, sme v Referáte absenčných výpožičiek rozšírili **ponuku kníh vo voľnom výbere**. Ten prináša množstvo výhod pre používateľov. Umožňuje vybrať si knihu samostatne podľa vlastných preferencií z rôznych žánrov, tém a autorov a zároveň objaviť nové knihy, ktoré by inak zostali bez povšimnutia.

Výhodou je, že kniha vo voľnom výbere je ihneď dostupná na vypožičanie. Používateľ nemusí vyhľadávať signatúru knihy a čakať, kým ju pracovníčka prinesie zo skladu.

Voľný výber tvorí voľnočasová literatúra zo svetovej a slovenskej beletrie, tituly o športe a zdraví, psychológii, sebarozvoji a motivácii, enviromentálnych témach, cestovaní. Výber literatúry do voľného výberu vyplynul z analýzy fondu univerzitnej knižnice, informačného prieskumu aktuálne najvyhľadávanejších tém dnešného čitateľa, požiadaviek a pripomienok používateľov, ktoré sme získali počas prvej prezentácie titulov z voľného výberu. Odozvy používateľov na voľný výber sú veľmi pozitívne. Oceňujú zviditeľnenie voľnočasovej literatúry a možnosť jej využitia nielen na relax, ale aj ako doplnkovú literatúru pri písaní seminárnych prác.

V predvianočnom období sme spustili, okrem predĺženia otváracích hodín pracoviska do 18. hodiny, novú doručovaciu službu **Packeta**. Už od začiatku prevádzky podacieho a výdajného miesta v knižnici ju využívajú nielen študenti a zamestnanci, ale tiež verejnosť. Veríme, že medzi nimi budú noví používatelia, ktorí prejavia záujem aj o knižnično-informačné služby. Doručovacia služba môže byť v blízkej budúcnosti jedna z možností prístupu ku knihám pre tých, ktorí nemôžu univerzitnú knižnicu osobne navštíviť (doručenie knihy priamo domov) alebo jeden zo spôsobov návratu požičaných dokumentov.

Významnou zmenou prešla v letných mesiacoch aj **Ekonomická študovňa**. Rekonštrukciou a čiastočnými stavebnými úpravami sa podarilo prepojiť všetky časti študovne a umožniť

voľný pohyb používateľov v celom jej priestore. Najvýraznejšia zmena je oddychová zóna s príjemnou atmosférou, ktorú sme zriadili v priestoroch pôvodného skladu kníh na absenčné vypožičiavanie. Služí na oddych, ale aj štúdium alebo prácu na spoločných projektoch. Úpravami sa vytvorilo chýbajúce zázemie pre zamestnancov.

Študovňa naďalej poskytuje prezenčné výpožičné služby v nezmenených otváracích hodinách. Knižničný fond sme doplnili o najpožičiavanejšie tituly z oblasti ekonomiky, manažmentu, marketingu, cestovného ruchu, verejnej správy a práva. Samostatné miesto je vyhradené špecializovanému fondu MBA (vzdelávací program Master of Business Administration). Súčasťou študovne je Samovzdelávacie stredisko s počítačovým vybavením a prezentačnou technikou. Používatelia majú k dispozícii štrnásť počítačov s pripojením na internet a prídavnými zariadeniami na tlač a kopírovanie.